

Kursplan

Människans vitalfunktioner, symptom, tecken, behandling och omvårdnad, 10 hp

Human Being's Vital Functions: Signs, Symptoms, Treatment and Nursing Care, 10 ECTS

VK GK06

Program	Sjuksköterskeprogrammet
Program hp	180 hp
Utbildningsnivå	Grundnivå
Ämnesområde, hp	Vårdvetenskap 5 hp Medicinsk vetenskap 5 hp
Nivåklassificering	G1N
Betygsskala	Godkänd, Underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för vårdvetenskap
Beslutande organ	Institutionsnämnden
Datum för fastställande	2019-10-29
Reviderad kursplan	2024-10-22
Reviderad litteraturlista	2025-09-23
Kursplan gäller från	Vårterminen 2025
Litteraturlista gäller från	Vårterminen 2026
Gällande utbildningsplan	VPSSK 2015-12-07 rev 2024-03-04

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till studier

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen vid sjuksköterskeprogrammet, Institutionen för vårdvetenskap, Marie Cederschiöld högskola, och därigenom uppfyller kraven på grundläggande såväl som särskild behörighet för antagning till sjuksköterskeprogrammet.

Kursens plats i utbildningssystemet

Kursen är på grundnivå och obligatorisk i Sjuksköterskeprogrammet 180 hp. Kursen är förlagd till utbildningens andra termin.

Kursens lärandemål

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- redogöra för säker vård och patientsäkerhet samt deras teoretiska grund (VV)
- beskriva smärtans fysiologi, smärtekategorier och smärttillstånd samt uppkomstmekanismer, behandling och omvårdnad (VV, MV)
- beskriva det respiratoriska- och ventilatoriska systemets, det kardiovaskulära systemets, och det neurologiska systemets uppbyggnad och funktion samt den hormonella regleringen av kroppens homeostas (MV)
- beskriva vätskebalansens och syra-basbalansens betydelse för upprätthållande av kroppens homeostas (MV)
- beskriva symptom och tecken, patofysiologi, diagnostik, omvårdnad och behandling vid respiratorisk, cirkulatorisk, neurologisk och endokrin ohälsa (VV, MV)
- beskriva grundläggande farmakokinetik och farmakodynamik samt administreringsformer för läkemedel (MV)

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- tillämpa kunskaper i läkemedelsräkning (MV)
- tillämpa omvårdnadsprocessen (VV)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna

- reflektera över eget förhållningssätt i det vardagliga samtalet (VV)
- reflektera över sjuksköterskans ansvar för patientsäkerhet (VV)

Kursens upplägg

Kursen bedrivs som heltidsstudier.

Kursens innehåll

Här behandlas

- lagar och författningar om säker vård
- kärnkompetenserna säker vård, modeller för individ och systemsyn i säker vård
- övningar i vardagligt samtal (empati och sympati)

- typer av smärta, smärtkategorier, smärtanalys, dokumentation och behandlingsstrategier samt omvårdnad
- respiratoriska och ventilatoriska systemets anatomi, fysiologi och reglering
- kardiovaskulära systemets anatomi, fysiologi och reglering, inklusive blodets funktion
- centrala och perifera nervsystemets anatomi, fysiologi och funktion
- endokrina systemets och hormonell reglerings anatomi, fysiologi och funktion
- vätske- och syra-basbalansens mekanismer och betydelse för homeostasen
- kliniska tillstånd, diagnostik och behandling kopplade till störningar i vätske- och syra-basbalans
- observationer, diagnostik och omvårdnadsintervention vid respiratorisk, cirkulatorisk, neurologisk och endokrin ohälsa
- farmakokinetik, farmakodynamik, biverkningar och interaktioner
- läkemedelsadministrering samt spädning av läkemedel och tillsatser till infusionslösningar
- räknemodeller för att lösa läkemedelsuppgifter

Undervisningsformer

Undervisning utgörs av ett aktivt problemlösande arbetssätt med tillämpning av innehållet i kurslitteraturen, föreläsningar, basgruppsarbete och seminarier.

Examination och betygssättning

Examinationen baseras på lärandemål och sker individuellt och individuellt i grupp. Betyget fastställs av en särskilt utsedd lärare (examinator). Kursen examineras genom följande moduler och examinationsformer:

Kod	Namn på modul (examinationsform)	hp betygsskala
5002	Säker vård (seminarium) (VV, MV)	1 hp
1002	Samtalsträning (seminarium) (VV)	0,5 hp
3000	Läkemedelsräkning (salsexamination) (MV)	0,5 hp
3002	Anatomi, fysiologi & farmakologi (salsexamination) (MV)	3 hp
5003	Respiratorisk, cirkulatorisk, neurologisk & endokrin ohälsa med relaterad omvårdnad, smärtfysiologi & omvårdnad (salsexamination) (VV, MV)	5 hp

En student som underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar mot detta.

Om student har beslut från högskolan om riktat pedagogiskt stöd p.g.a. funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge anpassad examination eller låta student genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Kursbevis

Student som har godkänt i kurs får på begäran kursbevis.

Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

Övergångsbestämmelser

Om en kurs har upphört eller har genomgått större förändringar ska studenten, under ett år efter det att förändringen skett, erbjudas två tillfällen för omexamination baserade på den kursplan som gällde vid registreringen.

Litteraturlista

Kurslitteratur fastställt av Institutionsstyrelsen för vårdvetenskap 2019-10-29. Reviderad 2020-06-15, 2020-10-26, 2021-05-11, 2021-11-09 och 2022-05-11 samt reviderad av Institutionsnämnden vid Institutionen för vårdvetenskap 2024-09-03, 2024-10-22, 2025-03-11 och 2025-09-23.

Bullington, J. (2018). <i>Samtalskonst i vården</i> . Studentlitteratur.
Almerud, S., Engström, M., Edberg, A.-K., & Wijk, H. (Red.). (2025). <i>Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa</i> (4:e uppl.). Studentlitteratur.
Backman, A., Göransson, K., Ehrenberg, A., & Wallin, L. (Red.). (2025). <i>Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling</i> (4:e uppl.). Studentlitteratur.
Ericsson, C., & Hessel, Å. (2015). <i>Risicanalys och händelseanalys: Analysmetoder för att öka patientsäkerheten</i> . Handbok (3. uppl.). Sveriges kommuner och landsting. http://webbutik.skl.se/
Ericsson, E., & Lind, M. (Red.). (2020). <i>Medicinska sjukdomar</i> (5. uppl.). Studentlitteratur.
Marmstål Hammar, L., Nilsson, S., & Öhlén, J. (Red.). (2025). <i>Omvårdnadens grunder: Perspektiv och förhållningssätt</i> (4:e uppl.). Studentlitteratur.
<i>Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvården</i> . (1980-). Liber. Senaste upplaga (utkommer årligen).
Leksell, J., & Lepp, M. (Red.). (2019). <i>Sjuksköterskans kärnkompetenser</i> . Liber.
Molin, B., & Therborn, M., & Andersson, I. (2016). <i>Träna läkemedelsberäkning</i> (5. uppl.). Liber.
Nordeng, H., & Spigset, O. (Red.). (2020). <i>Farmakologi och läkemedelsanvändning</i> . Studentlitteratur.
Sand, O., Sjaastad, Ø.V., Haug, E. & Bjälje, J.G. (2021). <i>Människokroppen: Fysiologi och anatomi</i> (3. uppl.). Liber.
Sjaastad, Ø. V., Toverud, K. C., Sand, O., Bjälje, J. G., & Haug E. (2021). <i>Arbetsbok till Människokroppen</i> (3. uppl.). Liber.
Socialstyrelsen. (2017). <i>Samlat stöd för patientsäkerhet</i> . https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/
Vårdhandboken. (u.å.). https://www.vardhandboken.se/
Wiklund Gustin, L., & Asp, M. (Red.). (2022). <i>Vårdvetenskapliga begrepp i teori och praktik</i> (3 uppl.). Studentlitteratur.

Vetenskapliga artiklar tillkommer.